

خصوصی سازی آموزش عالی واپس گرایی یا پیشرفت

حمید جاودانی

دانشیار موسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی

اسفند ماه ۱۳۹۴

خصوصی سازی بیشتر در بخش هایی رواج دارد و به صورت گسترده پذیرفته می شود که به گونه ای سنتی خدمات عمومی تلقی نشوند

بخش های زیر ساختی

نیمه پایانی دهه ۱۹۹۰ قراردادهای عمومی - خصوصی در بخش های زیر ساختی به دلیل ه
ای زیر کاهش یافت

- واپس زدن اجتماعی در اولویت بخشیدن به بخش خصوصی در برابر بخش عمومی در انجام خدمات زیر ساختی
- بهم آمیختن مفهوم مشارکت بخش خصوصی با خصوصی سازی
- بلند پروازی بخش خصوصی (درسودجویی) و نادیده انگاشتن برنامه های اجتماعی
- نادیده انگاشتن اصول پایداری (ناپایداری اجتماعی، ناپایداری زیست محیطی)، افزایش فقر، نابرابری و

در نتیجه مشروعیت بیشتر بخشیدن به بخش عمومی

کاهش سرمایه گذاری خصوصی

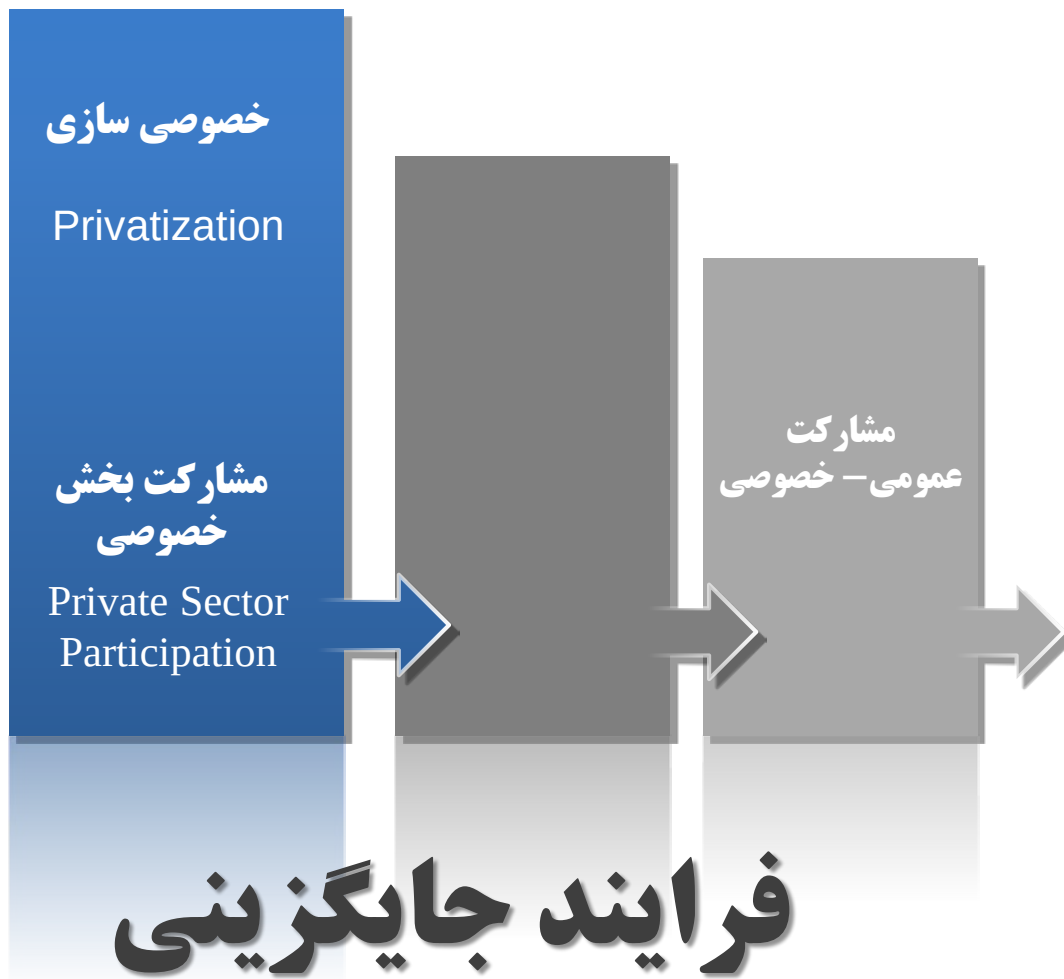
افزایش منابع عمومی یا آزادسازی
آن ها برای دیگر نیازهای عمومی

افزایش اثربخشی

استفاده کارآمد از منابع

اصلاح بخش ها

بازآرایی نقش ها، انگیزه ها و پاسخگویی

مفهوم مشارکت عمومی – خصوصی

گستره‌ای از ارتباطات ممکن میان نهادهای عمومی و خصوصی در زمینه زیر ساخت‌ها و دیگر خدمات عمومی

چارچوبی که اگر چه بخش خصوصی به کار گرفته می‌شود، اما دستیابی به پایبندی‌های اجتماعی اصلاحات بخشی و سرمایه‌گذاری بخش عموم ی نیز به رسمیت شناخته می‌شود.

توزیع وظایف، تعهدات و خطرات میان دو شریک (عمومی - خصوصی)

بازیگران

✓ عمومی: وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، شهرداری‌ها و بنگاه‌های دولتی
✓ خصوصی

0 سرمایه‌گذاران با تخصص فنی یا مالی

0 (محلی - بین‌المللی) نهادهای غیردولتی

0 نهادهای مالی اجتماع بنیان (مدنی)

نقش‌های بخش عمومی و خصوصی در مشارکت

عمومی

- ❑ سرمایه‌گذاری سرمایه‌ای (از درآمد عوارض)
- ❑ انتقال دارایی‌ها
- ❑ مشروعیت بخشی به شریک بخش خصوصی
- ❑ فراهم کننده مسئولیت اجتماعی
- ❑ هشدارهای زیست محیطی
- ❑ جلب پشتیبانی سیاسی

خصوصی

- ❑ استفاده از چیره‌دستی در بازرگانی
- ❑ مدیریت
- ❑ عملیات
- ❑ نوآوری
- ❑ احتمالاً سرمایه‌گذاری سرمایه‌ای

دلیل گرایش بخش خصوصی به مشارکت در خدمات عمومی و زیرساخت‌ها

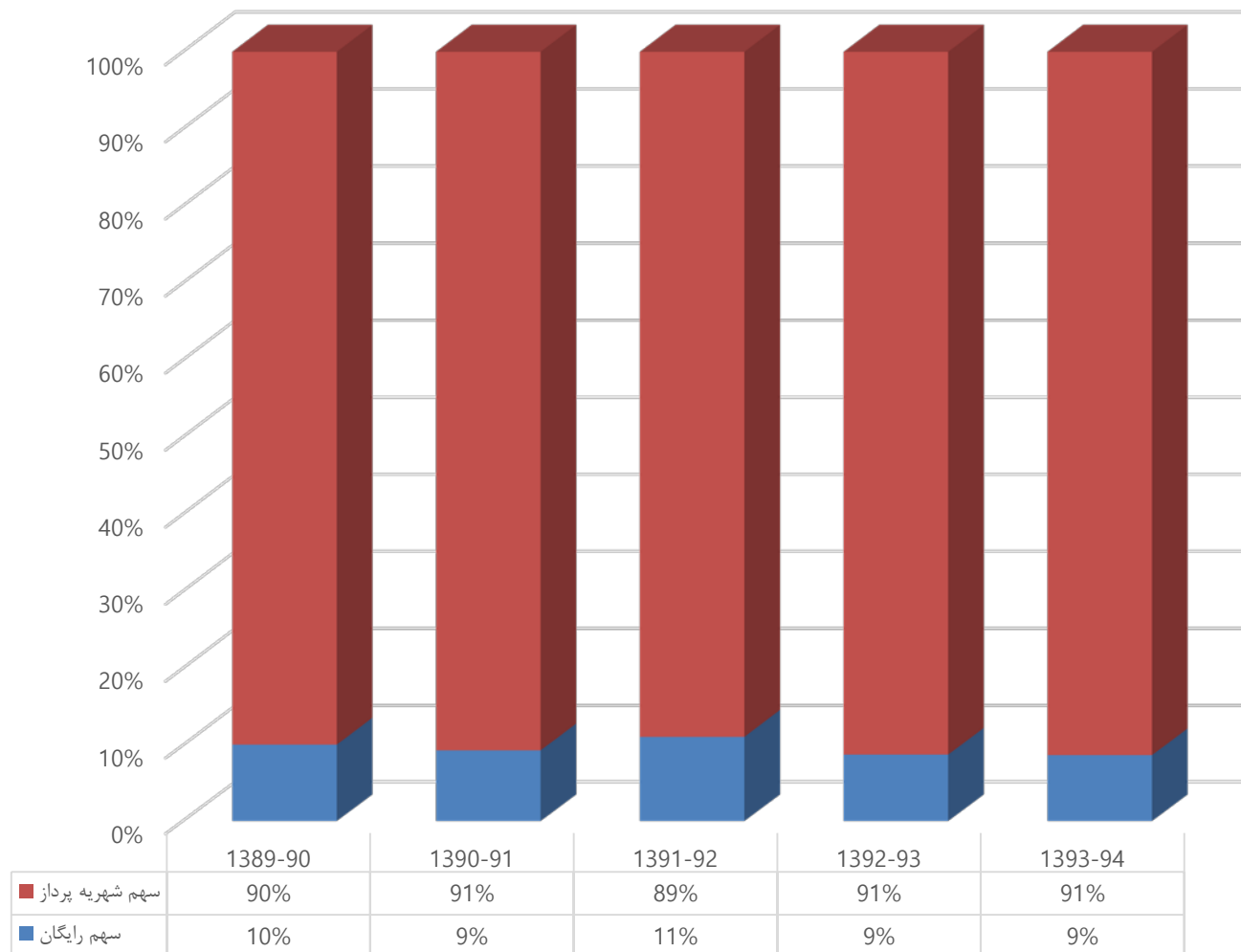

- اشباع بازار کالاها خدمات خصوصی و کوتاه بودن بازده برخی از آنها
- برآورده‌سازی نیازهای عمومی و در بلندمدت که می‌تواند بازدهی مناسب، سودی پایدار و بلندمدت ایجاد کند.
- امکان برخورداری از وام‌های کم بهره و تسهیلات دیگر (تخفیف مالیاتی و ...)
- امکان برخورداری از امکانات زیرساختی پیشین و کاهش سرمایه‌گذاری زیرساختی
- امکان برخورداری، بدون هزینه از منابع انسانی آموزش یافته، چیره دست و کار آزموده
- امکان گریز کارفرما (سرمایه‌دار) از تعهدات خرد در برابر کارکنان
- امکان گریز از پاسخ‌گویی به افراد جامعه و دیگر نهادهای مدنی
- امکان گریز از پاسخ‌گویی در برابر پیامدهای بلندمدت و زیست محیطی
- فراهم نشدن زمینه برای سلطه‌یابی و انحصاری‌سازی خدمات عمومی و زیرساخت‌ها و سرانجام خصوصی سازی آنها
- خدماتی مانند آموزش و آموزش عالی به دلیل برخورداری از بازده بیرونی و اجتماعی، نمی‌توان افراد را از آثار و پیامدهای آن محروم کرد. از جمله نکاتی است که این‌گونه خدمات را به کالای عمومی نزدیک می‌کند.

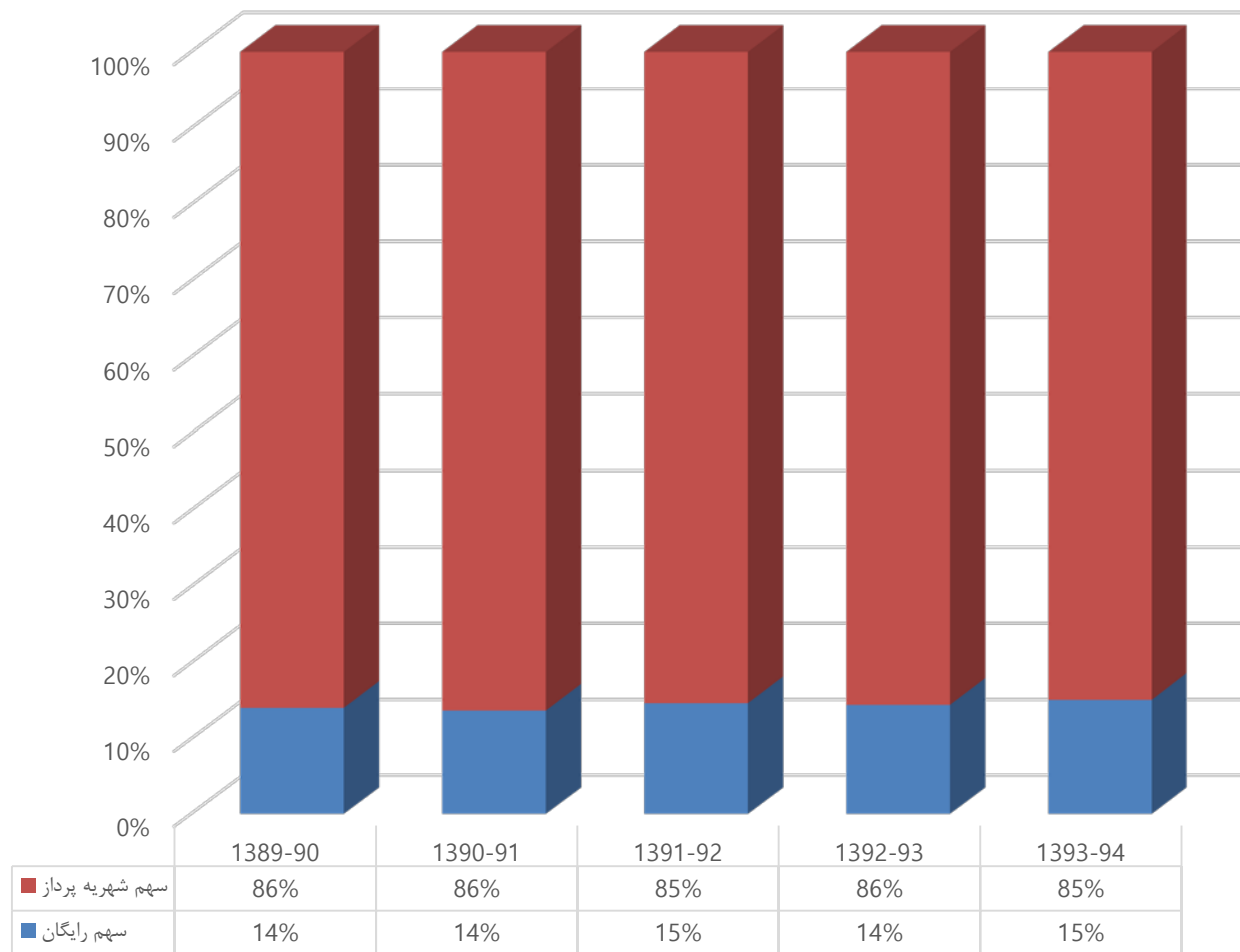

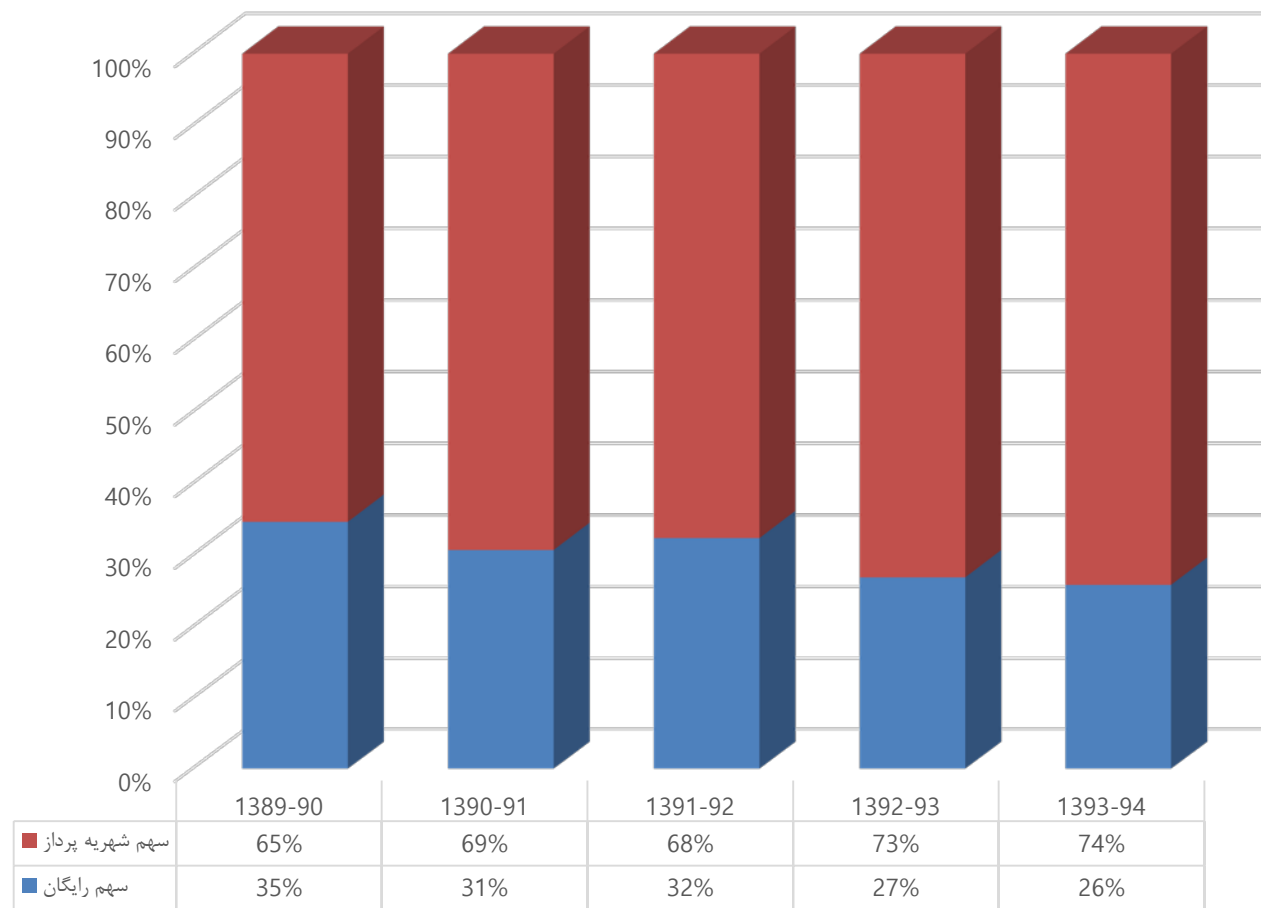
سهم بخش عمومی و خصوصی در دروه گردانی

سهم بخش عمومی و خصوصی در دروه کارشناسی

سهم بخش عمومی و خصوصی در دروه کارشناسی ارشد

خصوصی سازی آموزش عالی واپس گرایی یا پیشرفت

حمید جاودانی

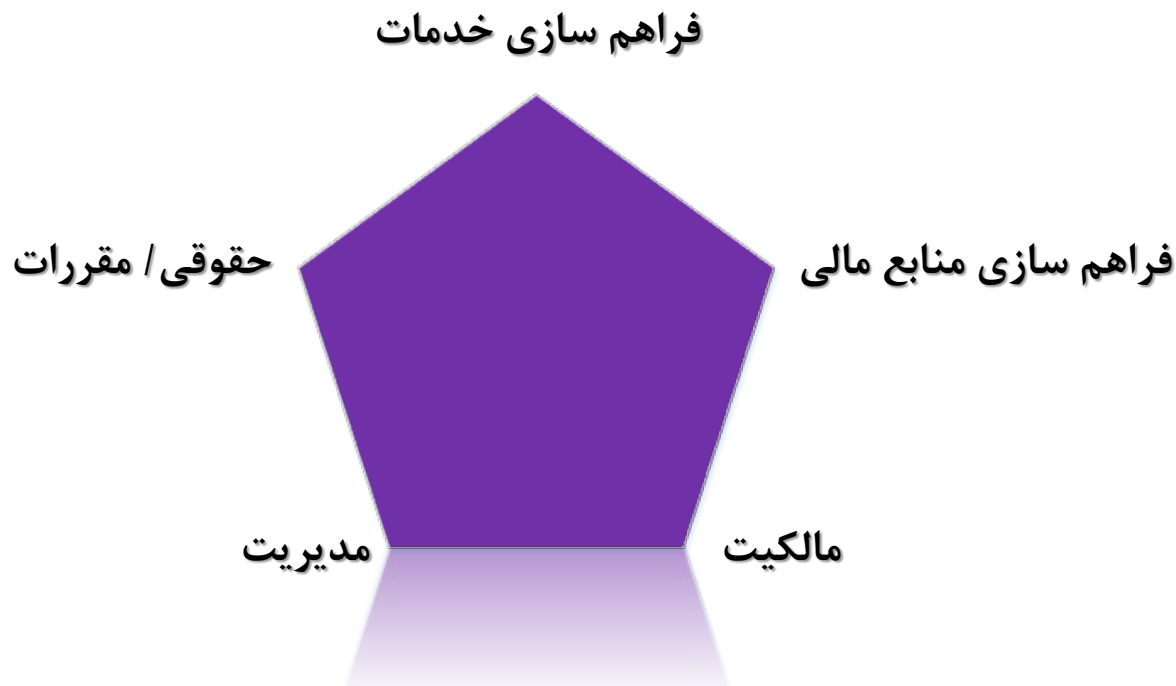
دانشیار موسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی

اسفند ماه ۱۳۹۴

خصوصی سازی

فروش سهام یا مالکیت یک شرکت یا فروش دارایی ها یا خدمات که بخش عمومی مالک آن بوده است
(ADB,2008:33)

خصوصی سازی بیشتر در بخش هایی رواج دارد و به صورت گسترده پذیرفته می شود که به گونه ای سنتی خدمات عمومی تلقی نشوند

بخش های زیر ساختی

نیمه پایانی دهه ۱۹۹۰ قراردادهای عمومی - خصوصی در بخش های زیر ساختی به دلیل ه
ای زیر کاهش یافت

- واپس زدن اجتماعی در اولویت بخشیدن به بخش خصوصی در برابر بخش عمومی در انجام خدمات زیر ساختی
- بهم آمیختن مفهوم مشارکت بخش خصوصی با خصوصی سازی
- بلند پروازی بخش خصوصی (درسودجویی) و نادیده انگاشتن برنامه های اجتماعی
- نادیده انگاشتن اصول پایداری (ناپایداری اجتماعی، ناپایداری زیست محیطی)، افزایش فقر، نابرابری و

در نتیجه مشروعیت بیشتر بخشیدن به بخش عمومی

کاهش سرمایه گذاری خصوصی

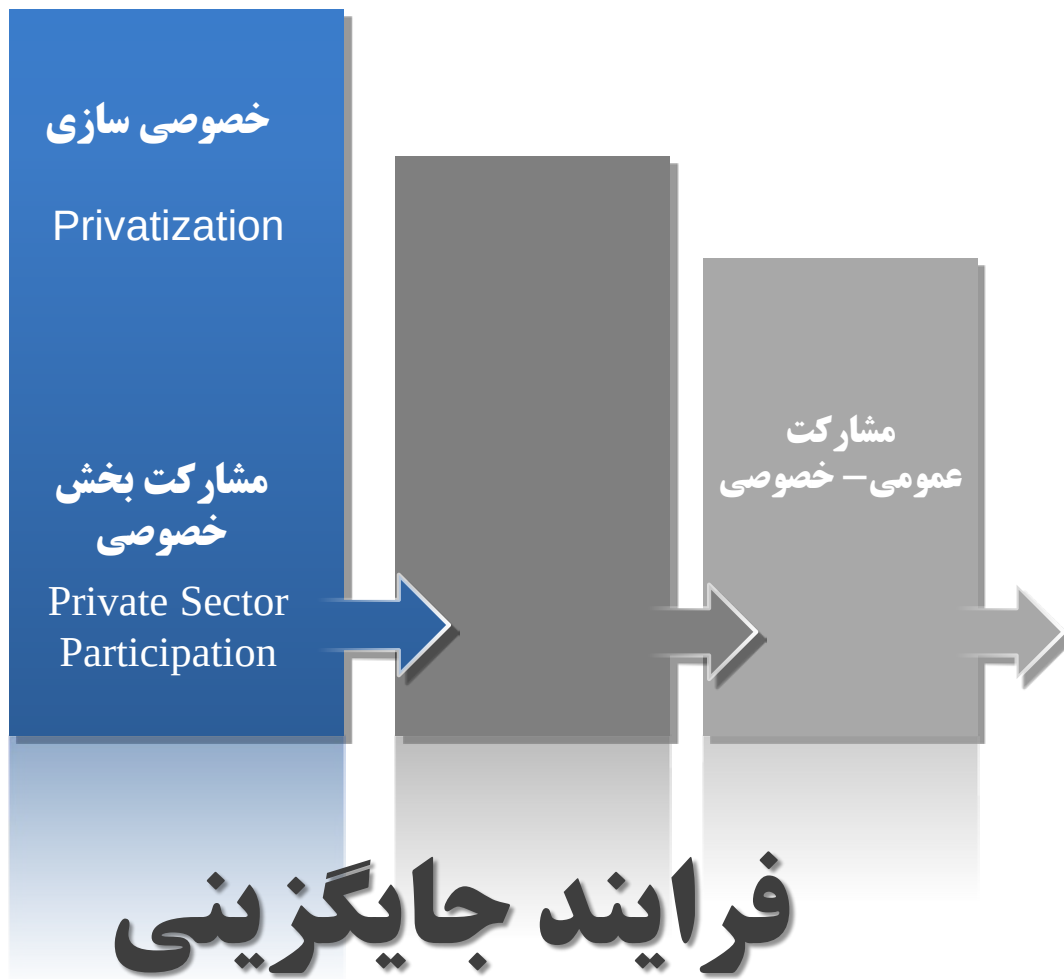
افزایش منابع عمومی یا آزادسازی
آن ها برای دیگر نیازهای عمومی

افزایش اثربخشی

استفاده کارآمد از منابع

اصلاح بخش ها

بازآرایی نقش ها، انگیزه ها و پاسخگویی

مفهوم مشارکت عمومی – خصوصی

گستره‌ای از ارتباطات ممکن میان نهادهای عمومی و خصوصی در زمینه زیر ساخت‌ها و دیگر خدمات عمومی

چارچوبی که اگر چه بخش خصوصی به کار گرفته می‌شود، اما دستیابی به پایبندی‌های اجتماعی اصلاحات بخشی و سرمایه‌گذاری بخش عموم ی نیز به رسمیت شناخته می‌شود.

توزیع وظایف، تعهدات و خطرات میان دو شریک (عمومی- خصوصی)

بازیگران

✓ عمومی: وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، شهرداری‌ها و بنگاه‌های دولتی
✓ خصوصی

0 سرمایه‌گذاران با تخصص فنی یا مالی

0 (محلی- بین‌المللی) نهادهای غیردولتی

0 نهادهای مالی اجتماع بنیان (مدنی)

نقش‌های بخش عمومی و خصوصی در مشارکت

عمومی

- ❑ سرمایه‌گذاری سرمایه‌ای (از درآمد عوارض)
- ❑ انتقال دارایی‌ها
- ❑ مشروعیت بخشی به شریک بخش خصوصی
- ❑ فراهم کننده مسئولیت اجتماعی
- ❑ هشدارهای زیست محیطی
- ❑ جلب پشتیبانی سیاسی

خصوصی

- ❑ استفاده از چیره‌دستی در بازرگانی
- ❑ مدیریت
- ❑ عملیات
- ❑ نوآوری
- ❑ احتمالاً سرمایه‌گذاری سرمایه‌ای

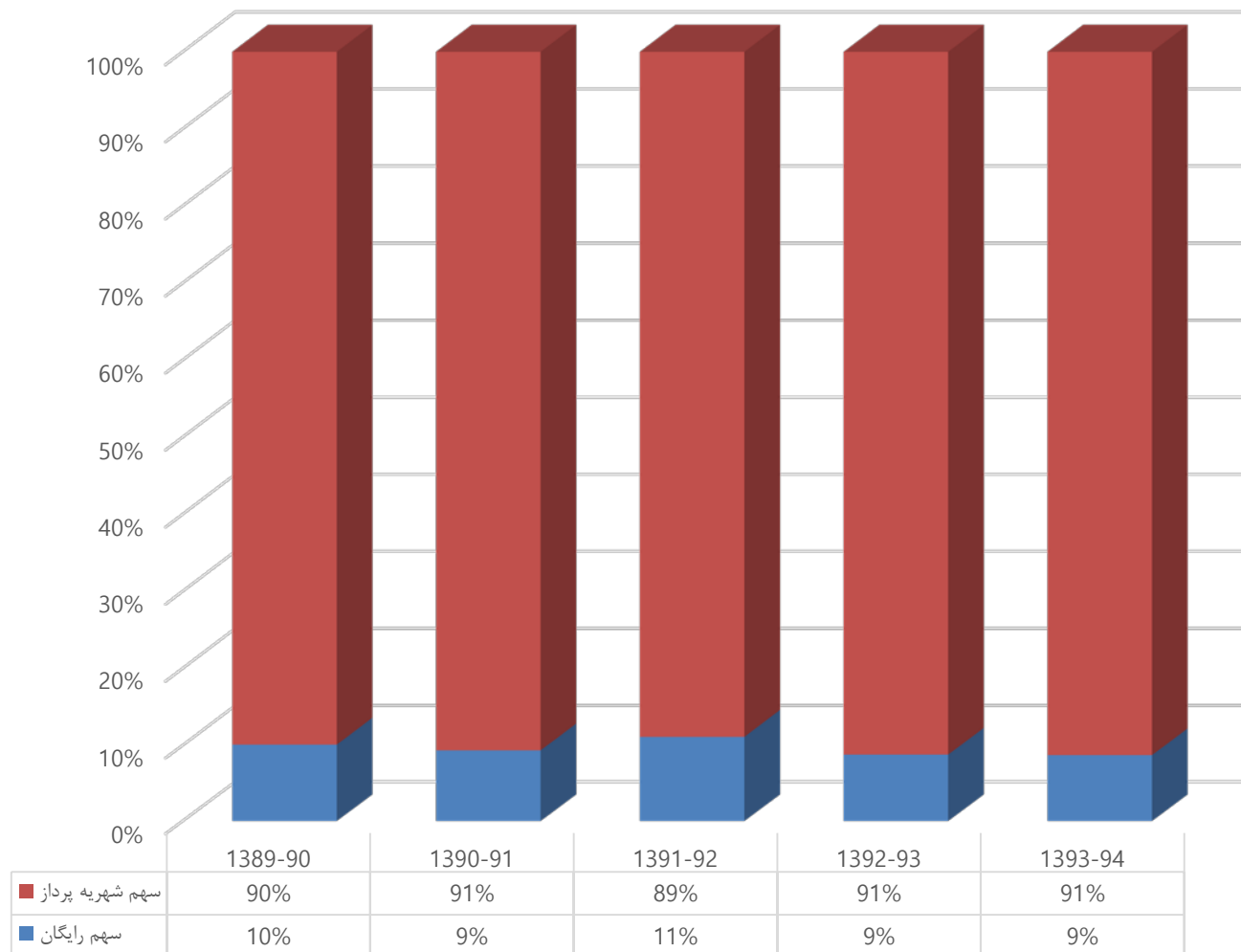
دلیل گرایش بخش خصوصی به مشارکت در خدمات عمومی و زیرساخت‌ها

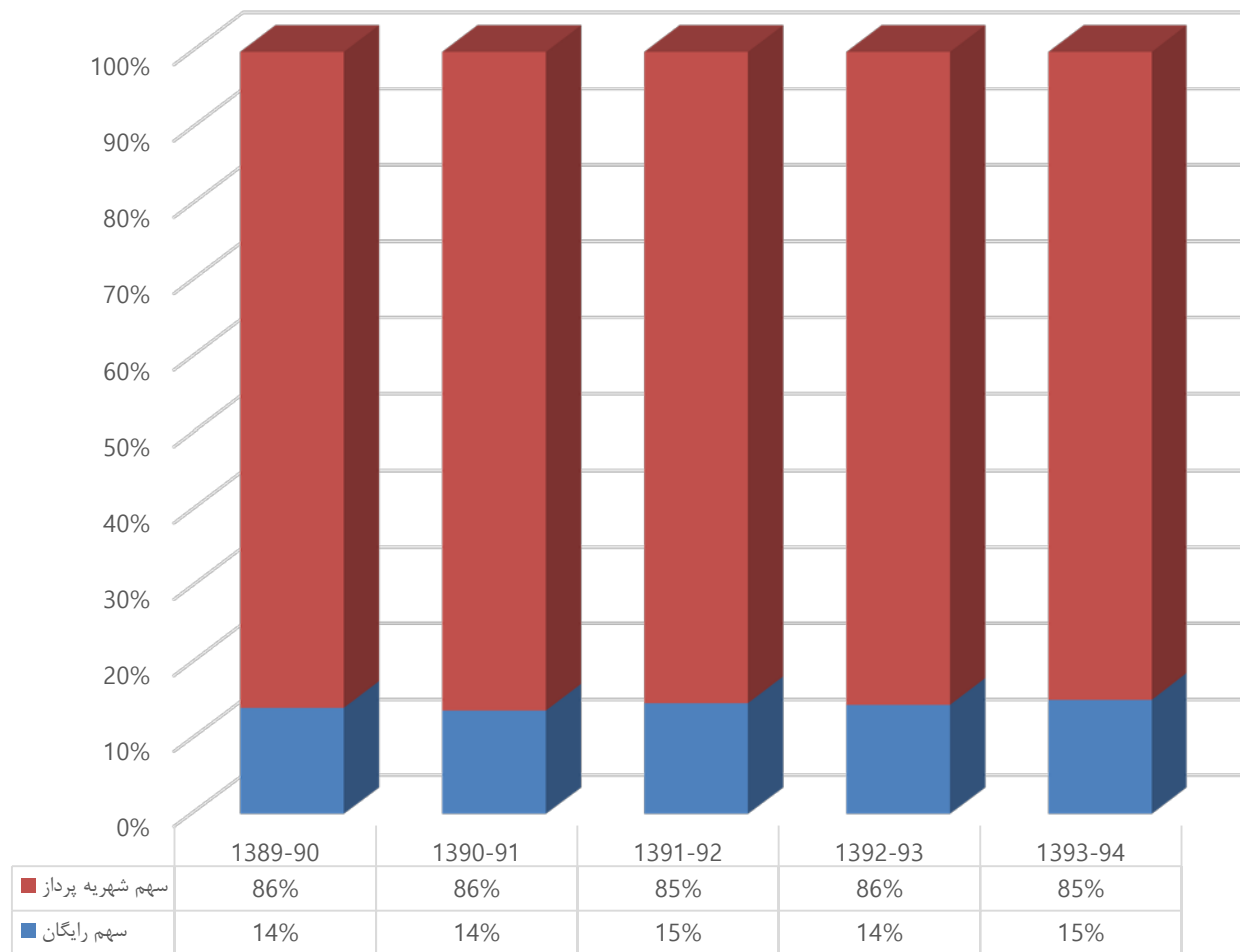
- اشباع بازار کالاها خدمات خصوصی و کوتاه بودن بازده برخی از آنها
- برآورده‌سازی نیازهای عمومی و در بلندمدت که می‌تواند بازدهی مناسب، سودی پایدار و بلندمدت ایجاد کند.
- امکان برخورداری از وام‌های کم بهره و تسهیلات دیگر (تخفیف مالیاتی و ...)
- امکان برخورداری از امکانات زیرساختی پیشین و کاهش سرمایه‌گذاری زیرساختی
- امکان برخورداری، بدون هزینه از منابع انسانی آموزش یافته، چیره دست و کار آزموده
- امکان گریز کارفرما (سرمایه‌دار) از تعهدات خرد در برابر کارکنان
- امکان گریز از پاسخ‌گویی به افراد جامعه و دیگر نهادهای مدنی
- امکان گریز از پاسخ‌گویی در برابر پیامدهای بلندمدت و زیست محیطی
- فراهم نشدن زمینه برای سلطه‌یابی و انحصاری‌سازی خدمات عمومی و زیرساخت‌ها و سرانجام خصوصی سازی آنها
- خدماتی مانند آموزش و آموزش عالی به دلیل برخورداری از بازده بیرونی و اجتماعی، نمی‌توان افراد را از آثار و پیامدهای آن محروم کرد. از جمله نکاتی است که این‌گونه خدمات را به کالای عمومی نزدیک می‌کند.

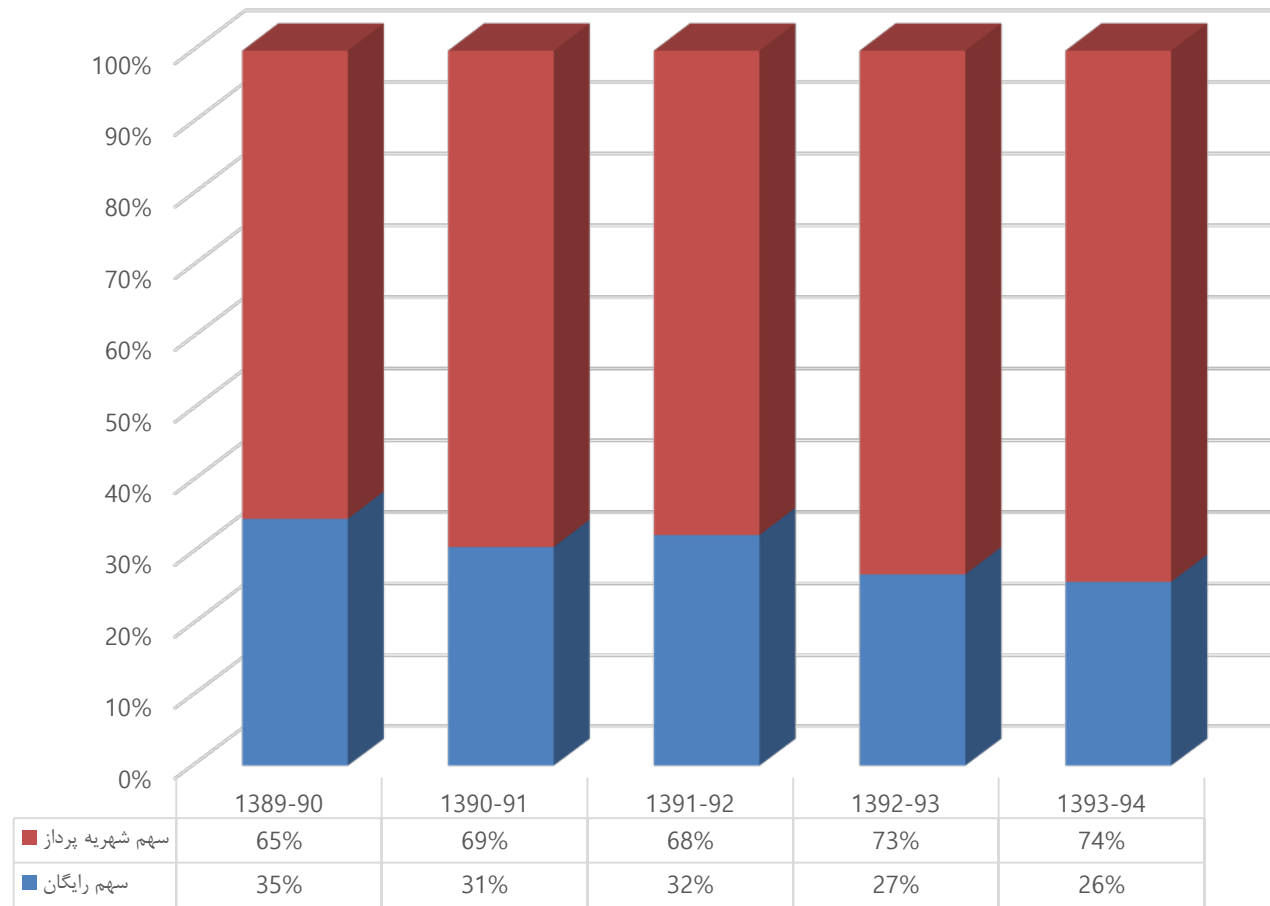

[illegible]

سهم بخش عمومی و خصوصی در دروه کارشناسی

سهم بخش عمومی و خصوصی در دروه کارشناسی ارشد

با سپاس از توجه شما

اسفند ماه ۱۳۹۴